

Registratie, certificering en voedselveiligheid

Met een zekere regelmaat duiken in de media berichten op over voedselschandalen. Vaak gaat het om grondstoffen voor de veevoederindustrie die op een of andere manier verontreinigd zijn met stoffen die een gevaar opleveren voor de volksgezondheid. Het gevolg van dit soort publiciteit kan een kopersstaking zijn: de consument wil het verdachte product niet meer kopen. En de producent kan zijn product niet meer af zetten en verliest zijn goede naam.

Soms hebben dit soort berichten betrekking op gewasbeschermingsmiddelen. Producten in de winkels worden regelmatig gecontroleerd op residuen of reststoffen van bestrijdingsmiddelen. Een enkele keer worden producten aangetroffen met een te groot residu van bestrijdingsmiddelen. Dat is vaak een indicatie dat het middel niet goed is toegepast. Bij juist gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt de *residutolerantie* die voor de verschillende bestrijdingsmiddelen is vastgesteld, niet overschreden.

Een enkele keer worden zelfs niet toegelaten middelen op een product aangetroffen. In veel gevallen gaat het om ongelukjes of onwetendheid van de boer of tuinder. Maar in sommige gevallen gaat het om bewuste overtredingen van de Bestrijdingsmiddelenwet. En daarmee brengt de overtreder niet alleen de afzet van zijn eigen product in gevaar, maar soms ook de afzet van de hele sector.

EUREPGAP-CONSUMPTIE

Telregistratieformulier seizoen 2003

Naam : NAK AGRO regnr. : Toepasser: Adres : Agrico hofnr. : 1. Plaats : Areaalcode : 2. Telnr. : RIB : 3. E-mail : Eigen percusecode : Gegevens gebruikt postgoed: maat : ha	
Gegevens gebruikt postgoed: hoeveelheid: kg/ha	
Aanvoer organische mest of compost ed.	
Datum: Mestsoort: Tm/ha	Indien gebruikt telend zijn dan invullen kg-P,kg-Q,kg-R,kg-K,kg-D,kg-A Toepasser: 1. 2. 3. 4.
Aanvoer kunstmest	
Datum: Mestsoort: kg/ha	Indien getelen telend zijn dan invullen %N %P %K Toepasser: 5. 6. 7. 8. 9. 10.
Gebruik gewasbeschermingsmiddelen	
Datum: Toelating nummer (als verpakking) Naam middel / active stof	Toewassing methode op armatuur Toepassing: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.
Dosis:	Belandings esp (kg)
Toewassing per ha	Reden van toepassing
Toepassing:	Erva stopplijde organarium
Methode:	Methode:

HACCP

Afnemers van onze agrarische producten willen geen voedselschandalen. Om dit soort onheil te voorkomen zijn toeleveringsbedrijven verplicht om gecertificeerd te telen. Alle bedrijven die levensmiddelen produceren, bewerken en opslaan, moeten werken volgens de normen van HACCP-code (Hazard Analysis and Critical Points). Dat betekent bijvoorbeeld dat ze moeten werken met een hygiëneprotocol. Ze moeten verder een

risico-inventarisatie maken op het gebied van voedselveiligheid en maatregelen nemen ter voorkoming van onhygiënische omstandigheden en mogelijke besmetting van producten. Teeltbedrijven hoeven nog niet te werken volgens deze standaard.

Eurep-GAP

In de groente- en fruitsector is Eurep-GAP min of meer standaard. Eurep-GAP staat voor European Retailer Produce Good Agricultural Practice. Dit kwaliteitssysteem is in het leven geroepen door een aantal Europese (grootwinkel)bedrijven die voedingsmiddelen verkopen. In Nederland werken onder meer de supermarktketens Albert Heijn en Laurus volgens Eurep-GAP-normen. Die worden eveneens door vrijwel alle grote toeleveringsbedrijven zoals The Greenery, Veiling ZON en Fruitmasters als standaard gehanteerd.

Eurep-GAP werkt volgens het systeem van tracking and tracing. Dat wil zeggen dat van elk product dat in de winkel ligt, te achterhalen is door wie het geteeld is en via welke bedrijven het uiteindelijk op de markt is gekomen. Alle bedrijven in de keten zijn te traceren en kunnen eventueel aansprakelijk gesteld worden wanneer niet aan de gestelde eisen is voldaan.

Akkerbouwers moeten voor een aantal producten zoals tafelaardappelen ook voldoen aan de Eurep-GAP-eisen. Voor zetmeelaardappelen en suiker hanteren CSM, Cosun en Avebe hun eigen certificeringssystemen.

Kwaliteit- en milieubewuste boomkwekers kiezen voor *Qualitree*, een keurmerk dat inzoomt op bedrijfsvoering, arbeidsomstandigheden, milieuzaken en productkwaliteit.

Kwaliteitseisen

Voor vrijwel alle kwaliteitssystemen geldt dat bedrijven het volgende moeten registreren:

- bemesting: soort mest, toedieningsdatum, hoeveelheid, gehalten, toepassingsapparatuur;
- gewasbescherming: datum, toelatingsnummer, naam middel of actieve stof, dosering, toepassingsmethode, toepasser, chemische behandeling tijdens bewaren en inschuren met datum, toelatingsnummer, actieve stof, dosering en wijze van toepassing.

Daarnaast moet je als teler verklaren dat het gewas is gegroeid op 'schone' grond en dat je uitsluitend meststoffen hebt toegediend die voldoen aan de *BOOM*-eisen. Proeven met nog niet toegelaten middelen moet je melden. Let erop dat niet iedereen met deze middelen mag werken. Dat mogen alleen personen met een geldige spuitlicentie op voorwaarde dat ze goedgekeurde spuitapparatuur gebruiken. Ten slotte moet je de producten opslaan op een schone plaats of ondergrond en dien je verontreinigingen te melden.

Een aantal eisen uit certificeringssystemen heeft dus betrekking op gewasbescherming. Een teler moet kort gezegd bijhouden wat hij gespoten heeft, tegen welke ziekte, plaag of onkruid, het tijdstip en hoeveelheid middel en actieve stof. Aan de wijze van registratie worden geen eisen gesteld. Een teler kan een teeltregistratiesysteem gebruiken en vandaar de gegevens overnemen op de formulieren die verstrekt worden door de afnemende bedrijven.

Natuurlijk mag je alleen in Nederland toegelaten middelen inzetten en moet je je houden aan het wettelijk gebruiksvoorschrift en aan alle andere wettelijke eisen.

Voor producten die geteeld worden onder het keurmerk van de *Stichting Milieukeur*, gelden aanvullende eisen ten aanzien van de hoeveelheid actieve stof die je maximaal mag inzetten. Bepaalde middelen mag je bij teelt onder milieukeurmerk niet gebruiken en voor bepaalde middelen geldt een systeem van strafpunten. Meer informatie kun je vinden op de website van de Stichting Milieukeur.

Vragen

Noem een aantal preventieve maatregelen die je in jouw sector kunt nemen ter voorkoming van ziekten, plagen en onkruiden.

Noem een aantal teelttechnische maatregelen ter voorkoming van ziekten en plagen.

Welke informatie op het etiket heeft betrekking op gevaar voor de toepasser van het middel?

Waarom is het belangrijk zowel meteen na de toepassing van een bestrijding als aan het eind van het seizoen de totale bestrijding te evalueren?

Wat versta je onder residutolerantie?

Eurep-GAP werkt volgens het systeem van tracking en tracing Wat wordt daarmee bedoeld?